

Stedelijke Toetsstandaard 2021-2022

De Stedelijk Toetsstandaard is een standaard met niet-methode gebonden toetsen. Uitgangspunt voor de standaard is om te komen tot een samenstelling die enerzijds recht doet aan de wens om op adequate wijze zicht te krijgen op de resultaten en vorderingen van kinderen en anderzijds ook in praktijk goed werkbaar is. Ook stedelijk is het belangrijk om zicht te houden op de kwaliteit van het onderwijs. Besturen kunnen zodoende op stedelijk niveau interventies plegen als de kwaliteit in het geding komt. Zo nodig in samenwerking en afstemming met de gemeente.

In Amsterdam spreken de besturen, aangesloten bij het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen, af dat alle scholen onderstaande toetsen standaard afnemen. Hier worden de toetsen genoemd die je op *groepsniveau* afneemt en dus ook als groepstoets gaat invoeren bij ParnasSys, tenzij er adaptief* getoetst moet worden. Deze standaard is vastgesteld door de bestuursleden van het SWV Primair Onderwijs Amsterdam Diemen tijdens het Breed bestuurlijk Overleg d.d. 9 juni 2021.

**Adaptief toetsen is wenselijk bij leerlingen op een eigen leerlijn, specifieke uitval op een vakgebied of bijvoorbeeld in het kader van de overstap naar het VO (vanaf groep 7). Zie verderop voor meer informatie.*

Spelling en Taalverzorging

Cito Spelling 3.0 toetst de actieve spelling (d.m.v. dictees). De toets Taalverzorging wordt ook de interpunctie, grammatica en werkwoordspelling (passief) en niet-werkwoord spelling (passief) getoetst. Daarmee worden alle aspecten van het referentiekader Taalverzorging getoetst.

Taalverzorging is een onderdeel van de Eindtoets naast lezen, schrijven en rekenen. De laatste drie jaar is geadviseerd de toets af te nemen. Het is aan het bestuur/school om te beoordelen of Taalverzorging een toegevoegde waarde heeft. Bij Cito zal taalverzorging in de toetsten 4.0 worden geïntegreerd in de aangeboden toetsen.

Studievaardigheden

De toets studievaardigheden hoeft niet meer afgenomen te worden. Onderdelen van deze toets zijn verweven in Begrijpend Lezen 3.0 en Rekenen Wiskunde (tabellen en grafieken). Deze toets is verouderd en zal worden opgevolgd door de toets Digitale Vaardigheden.

DMT

Het is niet meer noodzakelijk om in alle jaren DMT voor alle leerlingen af te nemen. Wel in groep 3 en 4, eventueel aangevuld met AVI. Het is raadzaam om de zwakke lezers te blijven volgen. Volgens het protocol dyslexie moeten de DMT-resultaten, eventueel aangevuld met AVI, worden aangeleverd om in aanmerking te kunnen komen voor vergoeding.

LVS

Desgewenst is het mogelijk om de Boom toetsen af te nemen en te kiezen voor één of twee toetsmomenten. Andere toets aanbieders als ICE (IEP-LVS) en DiaTaal zijn bezig met een LVS echter is dit LVS of nog niet goedgekeurd door de expertgroep of zijn nog niet voor alle groepen toetsten beschikbaar. Daarom worden de toetsen van deze aanbieders niet opgenomen.

CITO 4.0 toetsen

Cito start komend schooljaar met de invoering van de 4.0 toetsen en zal dit in schooljaar 2022-2023 voor alle groepen gereed hebben. De toetsen sluiten aan bij de 3.0 toetsten.

Zie voor meer informatie:

<https://www.cito.nl/onderwijs/primair-onderwijs/lvs/kennismaken>

Eindtoets

In Amsterdam is de afspraak dat we gebruik maken van de Centrale Eindtoets. Besturen kunnen wel besluiten om een of meerdere van haar scholen gebruik te laten maken van een van de andere wettelijke toegestane toetsen.

Bij de (Centrale) Eindtoets wordt naast de verplichte onderdelen aanbevolen om Wereld Oriëntatie af te nemen. Naar verwachting zal in schooljaar 2022-2023 de centrale eindtoets niet meer worden aangeboden. Daarvoor in de plaatst komt een doorstroom toets.

Overig

- Bij CITO: voor afnameadvies volg de toetskalender van CITO. Er is een afwijkende kalender vanwege covid 19 beschikbaar. Zie <https://www.cito.nl/onderwijs/primair-onderwijs/toetskalenders>
- Uiteraard kan je naast deze minimum set nog veel meer toetsen afnemen.
- Let op de aangepaste normeringen die de M/E toetsten hebben gekregen vanwege Covid-19.

Adaptief toetsen en capaciteitenonderzoek in het kader van de overstap naar het voortgezet onderwijs

Adaptief toetsen

Adaptief toetsen is een toets afnemen, passend bij de DLE van de leerling op een bepaald vakgebied. De toets die je afneemt moet niet meer dan 10 punten afwijken dan de DLE.

Vanaf groep 5 is het toegestaan om adaptief te toetsen op rekenen-wiskunde, begrijpend lezen en/of spelling. Dat wil zeggen een toetsniveau te kiezen passend bij de DLE (didactische leeftijd equivalent) van de leerling. Geadviseerd wordt, indien een leerling onderwezen wordt op een aangepast niveau (bijvoorbeeld middels een OPP), deze leerling ook te toetsen op dit niveau.

Welke leerlingen adaptief toetsen?

In Amsterdam is de afspraak om leerlingen met een voorlopig uitstroomniveau *VSO, praktijkonderwijs, vmbo-basis of vmbo-kader* in ieder geval adaptief te toetsen op het afnamemoment eind groep 7.

Let op: Gezien de opgelopen achterstanden van sommige leerlingen door de schoolsluiting wordt geadviseerd dit jaar ook leerlingen met een voorlopig advies op vmbo-t én grote leerachterstanden op die domeinen adaptief te toetsen. Geadviseerd wordt alle hierboven genoemde leerlingen ook tijdens het afnamemoment middengroep 8 adaptief te toetsen.

Voor meer informatie over adaptief toetsen zie:

- <https://www.hetabc.nl/kernprocedure>
- <https://www.elkadam.info/lwoo-kopklas-vso-praktijkonderwijs-tussenvoorzieningen>
- <https://www.swvadam.nl/onze-scholen/leerwegondersteunend-onderwijs>

Capaciteitenonderzoek

Als u de leerachterstanden van de leerlingen d.m.v. adaptieve toetsen in kaart hebt gebracht, kijkt u in onderstaande verdeling of een leerling in aanmerking komt voor capaciteitenonderzoek:

Welke leerlingen maken een capaciteitenonderzoek?

- Leerlingen met *voorlopig advies praktijkonderwijs*.
- Leerlingen met een *voorlopig advies vmbo, die een leerachterstand van 50 % of meer op een van de inzichtelijke domeinen: begrijpend lezen of rekenen hebben, in combinatie met een achterstand op een van de andere domeinen van 50 % of meer*).

Voor welke leerlingen wordt dit jaar optioneel een capaciteitenonderzoek aangeboden?

- Voor leerlingen met een *voorlopig vmbo-advies en leerachterstanden tussen de 25 en 50 % op beide inzichtelijke gebieden én*
- *Leerlingen met een voorlopig advies vmbo met een leerachterstand tussen de 25 en 50 % op een van de inzichtelijke gebieden in combinatie met een leerachterstand van meer dan 25 % achterstand op technisch lezen of spelling.*

Voor leerlingen waarbij het capaciteitenonderzoek optioneel wordt aangeboden, dient zorgvuldig afgewogen te worden of het afnemen van een capaciteitenonderzoek van toegevoegde waarde is.

Twee voorbeelden waarom u voor een capaciteitenonderzoek zou kunnen kiezen:

- Recent gemeten leerachterstanden geven een heel ander beeld dan u van de leerling gewend bent en u weet daardoor niet welk schooladvies passend is.
- De leerresultaten de afgelopen jaren fluctueren dermate dat u op basis van die resultaten moeilijk tot een eenduidig schooladvies komt voor praktijkonderwijs of vmbo-niveau.

Welke leerlingen maken geen capaciteiten onderzoek?

- *Leerlingen zonder grote achterstanden (minder dan 25 % achterstand)*

Uiteraard is geen leerling hetzelfde. We begrijpen dat u misschien wilt overleggen of het verstandig is om een leerling mee te laten doen met het capaciteitenonderzoek. U kunt hiervoor contact opnemen met een van de onderwijsadviseurs van:

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen op **020-8119921**.

Toetsstandaard 21-22

Let op: *In Amsterdam is, in het kader van de Kernprocedure/overstap naar het VO, afgesproken om tenminste de toetsen van de drie afgelopen leerjaren aan te leveren, bij voorkeur de toetsen van groep 6-8. Op welk niveau is getoetst, is afhankelijk van de leerlijn van het kind.*

CITO Rekenen en Wiskunde 3.0 of Boom Rekenen-Wiskunde:

Groep 3	M en E (CITO) of toets Boom
Groep 4	M en E (CITO) of toets Boom
Groep 5	M en E (CITO) of toets Boom
Groep 6	M6 en E6* of toets Boom
Groep 7	M7 en E7* of toets Boom
Groep 8	B8 of M8* of toets Boom

* Of kies toetsniveau passend bij DLE van de leerling.

CITO Begrijpend lezen 3.0 of Boom Begrijpend Lezen:

Groep 4	M en E of toets Boom
Groep 5	M en E of toets Boom
Groep 6	M6 en E6* of toets Boom
Groep 7	M7 en E7* of toets Boom
Groep 8	B8 of M8* of toets Boom

* Of kies toetsniveau passend bij DLE van de leerling

CITO Spelling 3.0 (incl. ww-spelling) of Boom Spelling:

Groep 3	M3 en E3* of toets Boom
Groep 4	M4 en E4* of toets Boom
Groep 5	M5 en E5 of toets Boom
Groep 6	M6 en E6* of toets Boom
Groep 7	M7 en E7* of toets Boom
Groep 8	B8 of M8* of toets Boom

* Of kies toetsniveau passend bij DLE van de leerling, dit kan vanaf groep 5.

CITO DMT evt. aangevuld met AVI of Boom Technisch Lezen

Groep 3 kaart 1 en 2	
Groep 4 kaart 1, 2 en 3	M en E
Groep 5, 6,7,8	blijven volgen voor zwakke lezers ¹

¹ Voor zwakke lezers blijven volgen, ook i.v.m. mogelijke vergoeding volgens protocol dyslexie.